

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122206313
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2122206313.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpený procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, E., a otec- F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/X, E., prechodne bytom H. I. XXXX/X, J. - K., o uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 15. decembra 2022 č.k. 21P/52/2022-50, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie nariadil nad maloletým A. výchovné opatrenie, a to pobyt v L. J. A. C. M. J., G. XX, J., za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa a súčasne uložil matke a otcovi povinnosť spolupracovať s L. J. A. C. M. J., G. XX, J., po dobu trvania výchovného opatrenia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 11 ods. 3 písm. b) bod III. zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, § 28 ods. 1 a 2, § 37 ods. 1, 2, 3, 4, 7 a 8 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že maloletý A. pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorí spolu bývali do leta 2022 v spoločnej domácnosti u rodičov matky na adrese D. XXXX/XX, E.. Bolo nesporné, že počas ich spolužitia v jednej domácnosti vznikali medzi otcom a matkou, ako aj medzi otcom a starými rodičmi konflikty, hádky, svedkom ktorých bol maloletý A.. Otec v tom čase požíval nadmerne alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých bol verbálne agresívny, rozbíjal nábytok, čo pri vyjadreniach pred procesným opatrovníkom potvrdili aj rodičia matky a aj sám maloletý. Otec a rodičia matky pred opatrovníkom potvrdili, že matka neustále opúšťa domácnosť na viac dní a starostlivosť o maloletého prenechávala na otca a svojich rodičov. Matka bola videná v nočných hodinách pod vplyvom alkoholu v spoločnosti cudzích mužov. Matka bola dlhodobo nezamestnaná bez príjmu. ÚPSVaR na základe podnetu na zanedbávanie starostlivosti o dieťa vykonal dňa 25.03.2022 šetrenie v domácnosti matky, kde sa nachádzal otec, ktorý bol silne pod vplyvom alkoholu, v domácnosti sa nachádzali aj starí rodičia a maloletý, pričom matka sa v domácnosti nenachádzala. Kvôli hádkam, krikom, nespokojnosti členov rodiny a stupňujúcej sa agresivite otca museli pracovníci ÚPSVaR privolať na pomoc políciu. Na základe odporúčania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava začala v apríli 2022 rodina spolupracovať s H. E. L. J. A. C. M. J., podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 3. zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa, cieľom bolo riadne zabezpečenie starostlivosti o dieťa, podpora pri riešení konfliktných situácií v rodine, podpora rodičov pri zabezpečení si vhodného bývania a podpora matky pri hľadaní si

zamestnania. Zo záverečnej správy H. E. L. J. A. C. M. J. zo dňa 31.08.2022 (č.l. 17) mal súd preukázané, že cieľ spolupráce sa podarilo naplniť len čiastočne, keďže sa len otec maloletého osamostatnil a našiel si samostatné bývanie, matka nie je stále zamestnaná, nemá žiadne financie na osamostatnenie a vďaka spolupráci môžu zhodnotiť, že matka nemá vybudované návyky na to, aby pracovala. Čo sa týka riadneho zabezpečenia starostlivosti o maloletého tento cieľ sa im nepodarilo naplniť z dôvodu, že matka si doteraz neuvedomila závažnosť situácie a aj napriek opakovaným upozorneniam a radám matka stále opúšťa domácnosť a prenecháva starostlivosť starým rodičom. Otec si maloletého do svojej starostlivosti nevie zobrať, lebo je zamestnaný a nemal by sa kto o maloletého cez týždeň postarať. U oboch rodičov je problém s alkoholom, obaja rodičia potvrdili, že alkohol požívajú, avšak údajne s ním nemajú problém. Matka bola viac krát viденá v okolí v podnapitom stave, avšak ani jeden z rodičov otázku závislosti nechcel riešiť aj napriek snahe tímu o poskytnutie pomoci. Spoluprácu s rodinou vníma H. L. J. za celé obdobie ako nedostatočnú, za celé obdobie sa nepodarilo naplniť ciele sociálnej práce, matka si neuvedomuje závažnosť situácie a počas celej spolupráce klame a zavádza. Ak by nová spolupráca na základe nového odporúčania mala prebiehať rovnako ako doposiaľ (nezáujem matky, neustále klamanie a zavádzanie matky, nespolupráca zo strany matky,...) tak, daná spolupráca by bola kontraproduktívna. V konaní bolo nesporné, že matka dlhodobo nie je riadne zamestnaná, v septembri 2022 ju vyradili z evidencie uchádzačov o zamestnanie, lebo odmietla pozíciu operátora výroby, t.j. robotníka. Matka nemá ukončené vzdelanie, dlhodobo si sama nevie nájsť prácu, preto odmietnutie zamestnania v danej situácii súd hodnotí ako neochotu matky sa vôbec zamestnať. Tvrdenie matky, že sa na to necíti, že nemá na to schopnosti a prsty, je podľa názoru súdu len výhovorkou, nakoľko matka je zdravá žena v produktívnom veku bez preukázaných zdravotných obmedzení. Matka žije v E., na N. G., kde je dostatok pracovných príležitostí a každý, kto sa chce zamestnať, sa zamestná. Súd preto neuveril tvrdeniam matky, že matka si aktívne hľadá prácu a skutočne sa chce zamestnať. Navyše zo správ H. L. J. vyplýva, že pracovníci jej odovzdali množstvo inzerátov na pracovné ponuky, ktoré matka nevyužila. Matka nemá záujem sa riadne zamestnať, keďže vie, že sa o ňu finančne a materiálne postarajú rodičia. Zo záverečnej správy H. L. J. vyplýva, že matka nemá vypestované ani pracovné návyky. Matka na pojednávaní na súde dňa 24.11.2022 evidentne klamala, keď súdu tvrdila, že zajtra ide do E., kde by mala presádzať kvetiny, nakoľko na ďalšom pojednávaní ako dôvod nezamestnania sa tam uviedla, že na nich nemala kontakt a že ide zima a kvetiny sa nebudú presádzať (čo musela vedieť už v čase prvého pojednávania), pričom matka si ani nevedela spomenúť, že vôbec mala ísť do E. a že mala predložiť súdu pracovnú zmluvu z E.. Výpoveď matky na oboch pojednávaniach nebola presvedčivá, viac krát bolo evidentné, že matka si vymýšľa odpoveď. Súd mal ďalej preukázané, že matka neustále opúšťa dieťa aj na viac dní, dieťa necháva starým rodičom, ktorí ani nevedia, kde sa matka nachádza a kedy sa vráti. Matka tento spôsob života nezmenila ani po začatí spolupráce s H. L. J., ani po odsťahovaní otca z domácnosti a ani po poslednom pojednávaní na súde, čo mal súd preukázané z výpovede svedkov starých rodičov, ktorí obaja vypovedali takmer zhodne, že matka približne polovicu mesiaca nie je doma, čím bolo vyvrátené tvrdenie matky, že len jeden deň z mesiaca nespala doma. Otec síce tvrdil, že matka spáva doma, lebo sa mu telefonicky hlási, že je doma, čo však otec nemal reálne overené, navyiac v septembri na stretnutí s L. J., keď matka povedala, že spáva doma, sa otec zasmial a povedal, že doma neprespáva vôbec, preto opačné tvrdenia otca na pojednávaní bolo podľa súdu účelové v snahe zabrániť odňatiu dieťaťa. Aj zo správy detského lekára F. F. F. vyplýva, že bol upozornený, že matka sa doma prakticky nezdržiava, o dieťa sa stará stará matka. Je povinnosťou matky, ktorej bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, starať sa o dieťa, a to aj v noci, nie je to povinnosťou starých rodičov, ktorí jej môžu síce pomôcť, ale matka nemôže odchádzať od dieťaťa na niekoľko dní bez vážneho dôvodu. Matka tak porušuje rodičovské povinnosti, ktoré jej vyplývajú z § 28 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého je povinnosťou rodičov sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa. Matka vedie záhaľčivý spôsob života, vo vzťahu k maloletému si neplní vyživovaciu povinnosť a ani nezabezpečuje riadne jeho osobnú starostlivosť, od čoho ju neodradilo ani prebiehajúce súdne konanie a hrozba odňatia dieťaťa. Zo správy H. L. J. za jún 2022 vyplýva, že matka je zameraná na plnenie svojich individuálnych potrieb (kamaráti, túlavý spôsob života, požívanie alkoholických nápojov) a neprejavuje snahu ani motiváciu k zmene. Navyiac obaja rodičia požívajú alkoholické nápoje, otec po príchode z práce, matka mimo domácnosti starých rodičov, čo potvrdili obaja rodičia, avšak ani jeden toto pravidelné konzumovanie alkoholu nepovažuje za problém a ani jeden nemá záujem o pomoc ponúknutú H. L. J.. O požívaní alkoholických nápojov rodičmi majú vedomosť aj učiteľky maloletého v materskej škole, a to jednak z rozprávania maloletého a jednak z osobných skúseností, keď z matky bolo cítiť alkohol. Otec bol opakovane riešený v priestupkovom konaní za priestupky, ktorých sa dopustil silne pod vplyvom alkoholu, za čo mu boli uložené sankcie.

Vzhľadom na to, že matka porušuje rodičovské povinnosti vyplývajúce jej z § 28 ods. 1 Zákona o rodine, nevykonáva sústavnú a dôslednú starostlivosť o maloletého A., neplní si voči nemu vyživovaciu povinnosť, je dlhodobo nezamestnaná, požíva alkoholické nápoje, ktoré požíva aj otec maloletého, dospel súd k záveru, že je potrebné v záujme maloletého A. dočasne odňať maloletého A. z osobnej starostlivosti rodičov nariadiť na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v L. J. A. C. M. J., G. XX, J. najdlhšie na šesť mesiacov a zároveň uložiť matke a otcovi povinnosť spolupracovať s L. J. A. C. M. J., G. XX, J., po dobu trvania výchovného opatrenia. Súd pristúpil k uloženiu výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine aj keď jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2, nakoľko dospel k záveru, že to je potrebné v záujme maloletého dieťaťa, nakoľko tomuto predchádzala spolupráca rodičov s H. L. J. podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 3. zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a to od apríla 2022, pričom prístup rodičov počas spolupráce s H. L., najmä matky bol laxný (neustále klamanie, zavádzanie, nespolupráca), k zlepšeniu (s výnimkou odsťahovania sa otca zo spoločnej domácnosti) takmer vôbec neprišlo a podľa odporúčania H. L. by ďalšia takáto spolupráca bola kontraproduktívna. Matka si neuvedomuje závažnosť situácie, preto uložením miernejších výchovných opatrení by sa potom vôbec nedosiahol požadovaný účel, a to s ohľadom na čas, priestor a pomoc, ktoré už boli rodičom od apríla 2022 poskytnuté, počas ktorých najmä matka len prisľubovala zmenu, ku ktorej doposiaľ neprišlo. Zo správ H. L. J. vyplýva, že matka ich neustále klamala a zavádzala a nepreukázala žiadnu snahu o zmenu situácie. ÚPSVaR sa návrhom domáhal nariadenia maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine. Súd však po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v danom prípade problémom nie je nevhodné správanie maloletého A., ktorého by bolo potrebné diagnostikovať, ale porušovanie rodičovských povinností rodičmi, preto súd so súhlasom procesného opatrovníka uložil výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, keď zároveň súd nebol viazaný návrhom navrhovateľa, nakoľko toto konanie bolo možné začať aj bez návrhu. Pokiaľ ide o dobu trvania výchovného opatrenia, toto súd nariadil na dobu šiestich mesiacov, ktorá je dostatočne dlhá na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov rodičov maloletého. Ak uvedené výchovné opatrenie splní svoj účel skôr, súd nariadené výchovné opatrenie zruší aj bez návrhu skôr. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku je náhrada trov konania v zásade vylúčená a neuplatňuje sa princíp úspechu ani zavinenia, pričom súd možnosť priznať náhradu trov konania v zmysle § 53 a nasl. Civilného mimosporového poriadku nezistil.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka dieťaťa, ktorá navrhla napadnuté uznesenie zrušiť. Odvolanie odôvodnila tým, že o maloletého je dobre postarané, žije v milujúcej rodine, chodí riadne a pravidelne do škôlky, kde ho chvália a majú radi, pričom do škôlky a zo škôlky ho vodí ona, prípadne jej matka. V domácnosti nedochádza k žiadnym konfliktom, nakoľko otec maloletého býva na inej adrese. Ona sa doma riadne zdržiava, alkohol nepije a v záujme maloletého ani piť nebude. Uviedla, že alkoholičkou v pravom zmysle slova ani nebola. Otec dieťaťa si vymýšľa na ňu, ako aj jej rodičov klamstvá, len aby zhoršil situáciu. Uvedené sa mu i podarilo, nakoľko sú sledovaní, čím veľmi trpí celá rodina, a nezaslúžia si to. Maloletý si nezaslúži, aby bol vzatý od rodičov, ktorí ho napriek všetkému mali vždy radi, rovnako i starí rodičia. Sociálna pracovníčka napriek tomu, že dieťa osem až deväť mesiacov nevidela, robila úsudky iba na základe klamstiev otca maloletého, ktorý to teraz veľmi ľutuje.

4. K odvolaniu matky dieťaťa sa vyjadril otec maloletého, ktorý uviedol, že matka maloletého syna opäť nepracuje a vie, že pracovať nebude, nakoľko k tomu nebola rodičmi vedená. Priklonil sa k tomu, aby bol maloletý zverený do opatery jeho netere O. P., kde mu bude poskytnutá riadna starostlivosť a adekvátne prostredie pre jeho zdravý vývoj. Sociálna pracovníčka sa im snažila pomôcť ako sa len dalo, čo matka dieťaťa nebrala do úvahy, a nebola schopná pochopiť. On je momentálne v resocializačnom zariadení, kde aktívne pracuje na svojej trvalej abstinencii, a tým plánuje zlepšiť kvalitu svojho života.

5. K odvolaniu matky dieťaťa sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý sa stotožnil s prvoinštančným rozhodnutím a navrhol odvolaciemu súdu napadnuté uznesenie potvrdiť. Od ošetrojúceho lekára maloletého sa dozvedel, že A. navštívil dňa 11.04.2023 jeho ambulanciu v sprievode matky a starej matky, pričom dieťa prišlo so zápalom očí a lekár zhodnotil, že sa jedná o infekčný zápal, z ktorého dôvodu odporučil, aby maloletý zotrval aspoň tri dni doma. Následne sa dozvedel, že matka i napriek jeho odporúčaniam a tomu, že A. mal infekčné ochorenie, ho do škôlky dala.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba – matka dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 CSP a § 59 ods. 1 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie im predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 21P/52/2022 je uloženie výchovného opatrenia nad maloletým A.. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie nariadil nad maloletým A. výchovné opatrenie, a to pobyt v L. J. A. C. M. J., G. XX, J., za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa. Súčasne súd uložil rodičom povinnosť spolupracovať s centrom po dobu trvania výchovného opatrenia. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

8. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie postupu a napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

9. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv, môže každý oznámiť orgánu sociálno-právnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 37 ods. 3 písm. a) a b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v ods. 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky najdlhšie na šesť mesiacov, alebo pobyt v špecializovaných zariadeniach najdlhšie na šesť mesiacov.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, ako aj celého obsahu spisového materiálu, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozhodnutia, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

12. Odvolací súd považoval za odôvodnený postup súdu prvej inštancie, ktorý pristúpil k uloženiu výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, aj keď jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2, pretože bolo potrebné prihliadnúť na záujem maloletého dieťaťa. Nariadeniu výchovného opatrenia predchádzala spolupráca rodičov s H. L. J. podľa § 11 ods. 3 písm. b) bod 3. zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, a to od apríla 2022, pričom prístup rodičov počas spolupráce, najmä matky bol laxný (neustále klamanie, zavádzanie, nespolupráca), k zlepšeniu (s výnimkou odsťahovania sa otca zo spoločnej domácnosti) takmer vôbec neprišlo a podľa odporúčania H. L. by ďalšia takáto spolupráca bola kontraproduktívna. Matka si neuvedomuje závažnosť situácie, preto uložením miernejších výchovných opatrení by sa potom vôbec nedosiahol požadovaný účel, a to s ohľadom na čas, priestor a pomoc, ktoré už boli rodičom od apríla 2022 poskytnuté, počas ktorých najmä matka len prisľubovala zmenu, ku ktorej doposiaľ neprišlo. Zo správ H. L. J. vyplýva, že matka ich neustále klamala a zavádzala a nepreukázala žiadnu snahu o zmenu situácie. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo dôvodným uložiť predmetné výchovné opatrenie nad maloletým, nakoľko výchovné opatrenia miernejšieho charakteru by s poukazom na vyššie uvedené neboli postačujúcimi, a tieto by sa minuli účinku, pričom prevážila ochrana záujmu dieťaťa nad striktným dodržaním postupnosti výchovných opatrení upravených v ustanovení § 37 Zákona o rodine.

13. V odvolaní matky opísaná situácia v rodine, výchove, starostlivosti o dieťa nezodpovedala skutkovému stavu zistenému vykonaným dokazovaním, pričom išlo len o ničím nepodložené tvrdenia

matky v snahe presvedčiť súd, že je všetko v poriadku. Tejto snahe odvolací súd na jednej strane rozumie, ale na strane druhej je potrebné prihliadnuť na najlepší záujem maloletého.

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď tento správne s použitím § 52 CMP rozhodol i o nároku na náhradu trov konania.

15. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP.

16. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).